

V PROCES DIGITALIZACIJE

Javne konsultacije o Predlogu izmena i dopuna Pravilnika o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje i Predlogu odluke o izmenama Strategije prelaska sa analognog na digitalno emitovanje koje su otvorene 22. decembra prošle godine, okončane su 5. januara 2012. Ratel je kritikovao čitav niz predloženih rešenja, ali je najviše kontroverzi izazvao tvrdnjom da uopšte nije učestvovao u izradi Predloga izmena i dopuna Pravilnika o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje, iako je po samom Zakonu o elektronskim komunikacijama, u njegovoj nadležnosti da taj predlog sastavi i uputi ministarstvu. Naprotiv, Ratel u svojim primedbama koje je izneo u javnoj raspravi, poziva Ministarstvo kulture, informisanja i informacionog društva da čitav postupak izmene Pravilnika vrati više od godinu dana unazad i ponovo razmotri predlog istog tog Pravilnika koji je Ratel napisao još pre više od godinu dana, odnosno u novembru 2010. godine. Ako se podsetimo da se u čitav postupak izmene Strategije i Pravilnika i ušlo kako bi se sa ranijeg rešenja kojim je bilo predviđeno da se digitalizacija u čitavoj zemlji sprovede u jednom danu, i to već u aprilu ove godine, a bez simulakata, istovremenog i digitalnog i analognog emitovanja, koje bi omogućilo testiranje nove mreže i predupredilo opasnost da građani ostanu bez ikakvog zemaljskog televizijskog prijema, prešlo na novo, realnije i ostvarivije rešenje, koje podrazumeva digitalizaciju u fazama, što bi svima trebalo da bude u interesu, postaje tim teže razumeti razloge najnovijeg sukoba između Ministarstva i sektorskog regulatora. U svakom slučaju, do kraja februara postalo je jasno da se od istovremenog usvajanja i izmena Strategije i izmena Pravilnika odustalo, te da nam predstoji novo usaglašavanje između Ratela i Ministarstva. O samom tekstu izmena Strategije, koja je na kraju i usvojena prvog dana marta, više smo pisali u svom prethodnom izveštaju, ali da ponovimo najznačajnije.

Srbija, izmenama Strategije, odustaje od 4. aprila 2012. godine kao datuma potpunog prelaska na digitalno zemaljsko emitovanje televizijskog programa, odustaje od prelaska u jednom danu i opredeljuje se za fazni prelazak, u rokovima u skladu sa međunarodnim obavezama Republike Srbije, drugim rečima, najkasnije do 17.6.2015. godine. Regioni po kojima će se prelaziti na digitalno emitovanje sadržaće jednu ili više zona raspodele. Predviđeno je da će Vlada usvojiti Plan prelaska na digitalno emitovanje kojim će utvrditi redosled i vremenski raspored faznog prelaska u svakom od regiona, kao i da će definisati rok od najviše šest meseci za isključivanje analognog signala u svakom od njih. Pre usvajanja Plana prelaska, sprovedeće se konsultacije sa Ratelom, RRA, Javnim preduzećem „Emisiona tehnika i veze“, javnim radiodifuznim servisima i imaoćima dozvole za emitovanje TV programa. Vlada će takođe, najmanje devet meseci unapred, odrediti na koji tačno dan u okviru šestomesečnog perioda utvrđenog Planom prelaska, će analogni signal biti isključen u konkretnom regionu. Na ovaj način, Vlada će imati prostor da

prelazak na digitalno emitovanje planira shodno okolnostima, ali i okvire kojih će morati da se drži, na koji način će svim zainteresovanim stranama biti garantovana predvidivost čitavog procesa. RRA će pre isključivanja analognog i prelaska na digitalno emitovanje programa izvršiti zamenu dozvola za emitovanje, tako što će dozvole za radio stanicu kao sastavni deo dozvole za emitovanje programa zameniti pojedinačnom dozvolom za korišćenje radio-frekvencija, izdatom Javnom preduzeću „Emisiona tehnika i veze“, tako da dozvole za emitovanje programa nastavljaju da važe i posle prelaska sa analognog na digitalno emitovanje. Tehnički i komercijalni uslovi pristupa regulisaće se ugovorom koji zaključuje JP „Emisiona tehnika i veze“ sa svakim pojedinačnim emiterom. Tokom procesa prelaska na digitalno emitovanje, u rad će biti puštena dva multipleksa. Dodatni multipleksi biće pušteni u rad i popunjeni nakon prelaska pod uslovom da postoji tržišna potreba i da je to finansijski izvodljivo.

Nakon usvajanja izmena Strategije i izmena plana raspodele biće omogućeno i da Javno preduzeće „Emisiona tehnika i veze“ pusti u rad inicijalnu mrežu za testiranje digitalnog signala, kojom će praktično biti obezbeđen simulkast za oko 40% stanovništva Srbije. Očekuje se da u inicijalnu mrežu za testiranje digitalnog signala budu uključeni republički i pokrajinski javni servisi, kao i nacionalni komercijalni kanali. U svakom slučaju, pod uslovom da sporenja između Ratela i Ministarstva o tekstu Pravilnika o digitalizaciji budu razrešena u dogledno vreme, Srbija je dobila realniju i izvodljiviju Strategiju digitalizacije. Ključni rizik koji, međutim, još nije rešen, pored nesuglasica Ratela i Ministarstva o tekstu Pravilnika o digitalizaciji, ostaje činjenica da sami emiteri još uvek nisu uključeni u planiranje ovog procesa, odnosno da se sve i dalje odvija mimo njih, te da oni u ovom trenutku još uvek ne znaju koje će im konkretne obaveze predstojeća digitalizacija nametnuti.